

ABONY

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó hivatalhoz küldendők. Nyilttér sorra 1 korona.

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS,
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai, valamint a felszólamlások küldendők

A ref. rektor állás betöltéséhez. *)

Több ízben volt alkalmam kifejteni e helyütt, hogy tanügyünkre felette kívánatos lenne a ref. rektori teendők megosztása. Mint minden eszmének, akciónak, szolgáljon jó, avagy rossz következményeket, fejleményeket, legyen az intenzív jóhiszemű avagy önző célokból induljon ki, voltak is, vannak is, lesznek és ellenzői, mert az lehetetlenség, hogy ily akció valahol, valamiképpen bizonyos érdekek szférát ne érintsen.

Ama bizonyos megosztási eszmének is lettek ellenzői, de igen kicsiny körben, s nagy elégtételre szolgál, hogy a nagy egész érdekelttség helyesnek fogta fel azt és ez az elégtétel nem csökken az által, hogy az eszme fölvetéséért és propagálásáért meggyanusítottam bizonyos körben, hogy azt önző céljaim szolgálataiban tettem.

Hony suit qui mal y pense

Tisztában vagyok az ily dolgokkal, rá is vagyok készülve, ép azért az ilyesmi sem nem érinthetik, sem nem csökkenthetik közéleti szereplésemet és nem csökkenthetik s még csak nem is korlátozhatják cselekvésem szabadságát.

*) A választás előtt szükségesnek tartottam még egyet-mást ez ügyben elmondani

Pár helyről kilátásba helyeztetett ugyan az ellen érvek kifejtése, de ez végtelen sajnálatomra elmaradt. Egy helyről csupán „czafolat“ ígértetett, máshelyről azon kérdés vetett föl, hogy mit csinálna a rektor, ha két osztályt elvonnék tőle? Harmadik helyről az az ellenvetés állított föl és az legnagyobb mértékű legnyomatékosabb s legtárgyalagosabb is, — hogy a felsőbb egyházi hatóság nem egyeznék bele a rektori javadalmazás csönkítésébe.

A mi azt a „czafolatot“ illeti, minthogy milyen lett volna, nem tudható, tehát arra nem is reflektálhatok. De már a második ellenérvel, hogy „mit csinálna a rektor, ha két osztályt elvonnék tőle?“ ezzel készséggel felveszem a polemiát.

Egyszerű volna feleletem, ha azt mondanám, hogy ez esetben ref. tanügyünk, iskoláink mint színvonalon állanak. De ezt a gyengébbek kedvéért meg is kell okolnom. A rektor tanít 4 rendes osztályt mintegy 80–90 gyereket, tanítja az ismétlődő iskolát, tanítja a confirmációt, végzi isteni tiszteleteket, végzi a temetési funkciókat. Ezekon kívül, ha jövedelmét fokozni akarja — mert attól nincs hatalom mely eltöltsa — gazdálkodhat. Hogy ezek a teendők egy emberre sok, azt fölösleges részletesebben kifejteni. Igaz, hogy fiatal erő meg-

küzdhet vele ember feletti szorgalommal, de meddig? Nehány évig, aztán beléfárad, az elfáradás következménye pedig nem az isteni tiszteletek, a temetési funkciók, hanem a tanítás iránti energia csökkenése. Tehát ha a teendők megosztatnának, a rektornak maradna két rendes osztály s a confirmáció tanítása, mint tanítónak a rendes tanítói fizetésért; isteni tiszteletek végzése a magasabb javadalmazásért és a temetések körüli teendők a stolaért.

Ezzel szemben az új tanító teendője lenne a III. és IV. osztály tanítása, rendes, mersékelt tanítói fizetésért; annak a kétosztálynak a vezetése, mely legfontosabb mind a növendékekre, — előbb magasabb iskolákban való menetelük szempontjából is, de meg ha ipari pályára lépnek is. Mert úgy ebben a két osztályban a magasabb iskolákba való lépésre, mint a rektor elé utalt két, V. VI. osztályban, iparos tanoncokra, gazdálkodókra nézve, intezivebb, alaposabb kiképzésben részesülnének gyermekeink.

Igy lennének tehát mint iskoláink.

Nemzetiségünkre, műveltségünkre, fajunk fentartására, hazafias érzelmünk ápolására, vallásunkhoz, való ragaszkodásunkra, egyházunk szeretetére, előjárói megbecsülésére.

TÁRGY.

A szegényekért.

Borult az ég, sikong a szélvész,
Didergnek arva gyermekek.
Bágyadt szemük amerre szétnevez,
Nem várja őket langy-meleg.

Foszlányos, megkopott ruhában
Ödöngnek úton-útfélen,
Miként az árny a fény nyomában,
Bár nem keressük, — megjelen.

Óh! Irgalom, segíts te rajtuk,
Részvét, te nyujts nekik segélyt,
S a hol szegénység, gond viharzott,
Derüljenek fel ott az arcok,
Szeressük, védjük a szegényt.

Lévay Mihály.

A szárnyaskerek árnyékából.

Irtta: Komonyi József.

Vera kendőt borított a vállára és a varrásával lámpagyújtáskor átment a szomszédba, Takácsékhoz, akik a pályaudvar közelében, sok lakójú bérkaszárnnyában laktak. Fejlésben elmaradt, vézna gyermek volt a sorompó fiatal leánya. A nélkülözés, a korai gondok nyomait viselte. Apja a

falatot vonta el szájától — mint mondani szokás — hogy Verát taníttassa. El is végezte a leányok kereskedelmi tanfolyamát; többnyire azonban nem volt állása. Szegénynek szegény a szerencsésje. Ha otthon segített anyjának a háztartás körül, ráért a sok gyermekkel megaldott, korán előregező asszonyra a segítség. Egyetlen szórakozása volt a leányok, ha ilyenkor munkájával atmetetett Takácsnéhoz, aki szívesen átengedte neki a varrógépet és jöltartotta szíval.

Nem valami mulatságos dolgokról beszélgettek, hisz a szegény embert ritkán éri öröm, a baj meg árnyékként lépked a nyomában. Vera beteg apját panaszkolta: meddig bírja még a huszonegy óras szolgálatot künn a sorompó mellett, szélben, fagyban? A kocsirendezőné meg az urán sopánkodott, aki évek óta szaladgat a vágányok közt forró nyáron, zivatarban, hóföregtetben egyaránt. Emlegeti is szegényfeje eleget, mikor úgy reggelként fáradtan esik ágynak, hogy öregséget kezd érezni a csontjaiban. Másnap aztán megint csak neki indul a szolgálatnak. Csak ezen a zimankós télen volnának már túl! A vonatok rendetlenül közlekednek, a vágányok megtelnek nem továbbítható kocsikkal. Napról-napra bajosabb a rendezés. — A főnök úr lármáz a hivatalnok urral, a hivatalnok úr lehordja a kocsimestert, a kocsimester úr leszidja a kocsitolókat. Hát ne átkozza meg a szegény azt a perczet, amikor a sineket meglátta?

— Aztán tudja Vera lelkem — sóhajtozott tovább Takácsné — Gáspár sora sem indul jobban.

A leány fölpillantott varrásáról. Szintelen arczán árnyék suhant át.

— Ma kapta vissza a tizedik kérvényét. Másfél esztendeje dolgozik ingyen. Pedig, hogy biztatta az igazgató úr, mikor az érettségi után a nagyprépost önagysága kártyájával alkalmazást kért. Hogy azt mondja: „Csak maradjon itt öcsém. Biztos a jövője. Majd meghirdetem a pályázatot, kinevezem díjtalan gyakornokká. Nehány hónap se telik bele, ha levizsgázott, megkapja valahol a díjaz állást.“

A város végén felsüvöltött a gyári kiált.

— Jaj, hatóra már! Szegény fiam mindjárt itt lesz s még hideg a vacsorája. Maradt délben egy kis főzelek.

Azzal sietett is ki Takácsné a konyhába. Vera egyedül maradt. Vékony ujjai, melyekre a nehéz házunka szürke barázdákat mélyített, szaporán forgatták a tűt. Amikor alkalmazásban volt, megtudott egy-két koronát takarítani. Egy kis vászonra, „kelengyére“ valót. Most is Gáspárra gondolt, akivel együtt jártak be annak idején vonaton az iskolába, mikor még künn laktak a rendezőben. Együtt ebédeltek délben száraz kenyéret, ha az iskolaszolga jókedvében volt, egy tanteremben, máskor meg a sétatér egy árnyékos padján. Most már föl nőttek: a városban laknak. Újra közös a sorsuk, küzdelem a balvégzettel, melynek mindig megvan egy szalmaszála, egy göröngye, mit utjokba tehet. Verának nincs alkalmazása, Gáspárt az állam dolgoztatja — ingyen.

A szomszéd kutyája szűkül az udvaron. A következő perczben benyit a fiatal ember.

— Jó estét Verus! — köhécseli.

— Jó estét, Gáspár. Mi baj?

— Förtelmes köd ereszkedik alá. Szegény

a tekintély tiszteletére nagyobb, hatalmasabb és megbecsülhetlenebb tényező nem lehet, mint az i s k o l a.

Miért hogy jobban tudják ezt ellenségeink? Miért hogy azok, aránylag tisztaszászor annyi áldozatot képesek hozni annak fentartására, fejlesztésére? Mert tudják, hogy abban van mind az az erő, mely nekik fennmaradást s innen-onnan, ha mi nem így fogjuk föl a dolgot, fölényt is biztosít.

A mi azt az ellenvetést illeti, hogy az egyházi felsőbb hatóság nem engedné a rektori javadalmaszázor csökkentését, e tekintetben, az én nézetem az, hogy megokolt esetben, olyan esetben, a midőn ezen csökkentés nem érinti az ekszisztenciát; a csökkentés nem azért történik, hogy az elvont javadalom az adózók zsebében maradjon, nem azért, hogy sok volna az a javadalom, hanem mert ezt a t e e n d ő k m e g o s z t a s a, a t a n ű g y f e j l e s z t é s e kívánja, ily esetben igen is beleegyeznek a felsőbb hatóság. Erre csak most lett volna az alkalom és idő elég. Meg kellett volna kísérelni, akkor sem e n g e m, az eszme felvetéséért és propagálásáért, sem más annak merev ellenzéséért nem ért volna g á n e s.

Temesközy Gerzson.

Rossz szokás.

„A bolondnak szája az ő romlása”.
(Péld. 18 7.)

A ref. rektor választás kérdése sokkal nagyobb hullámokat vert fel az egyházközség kebelében, mint azt bárki is hihette volna. Ebben azonban nincs semmi, ez így szokott lenni ilyenkor; ez magában véve nem helyteleníthető dolog.

Az is megengedhető, hogy az egyházközség tagjai értekezleteket tartanak nézeteik kicsérelésére s abból a szempontból, hogy azokat az egyháztanács tudomására adják, de ezt tegyék négy fal között, diskkrét módon és az egyháztanács iránti

apám, megint nehéz éjszakája lesz. — Hallotta Verus: mar ismét „megjöttem.” Vegzést kaptam: „A kert állás másnak adományoztatott.” Oda van a tizedik koronás bélyeg.

— Fizetést nem kap, de bélyeget követelnek tőle. Igazság ez Gáspár?

— Hja, a törvény — törvény.

— Emberek csinálták.

— Meg emberek szenvedik! De megkeresem esténként a bélyegre valót. Akadt protektorom a Reggeli Lapnál. Dr. Malnás beszerzett kórréktornak . . . Anyám, talán már elég meleg a vacsora?

— Hozom, fiam.

— Igyekezniem kell. Szombaton sok a javítani valóm. Vasárnapra bő olvasmányt vár a község. Éjfél utáni megkeresek talán másfel koronát. Be jó edes ez a repa! . . . Elsején aztán lesznek új pályázatok: megkoczkasztatok ismét egy bélyeget. Meg rám talál mosolyogni a szerencse. Azaz — ránk, ugy-e Verus?

Kívül megzörgötték a konyhaajtót. Bakos, a kocsitól jött.

— Adj' Isten, szomszédasszony!

— Fogadj' Isten, szomszéd. Mit hozott?

— Gáspár ifjú . . .

— Mi az, Bakos bácsi? Kerüljön beljebb.

— Köszönöm. Az ifjural akarnék szólni.

Péter . . . — Apám üzent valamit? — kérdi Gáspár, miközben megijed hangja rémült rezgésétől.

— Hogyha . . . kijöhetne . . . hozzá . . . egy . . . kicsit . . .

— Mi az szomszéd? Talán baja esett az uramnak?

köteles tisztelettel, mert ez megilleti a tanácsot, hisz a hívek saját kebelükből választják erre a tisztségre azokat, akiket arra legérdemesebbeknek, bizalmukra legmértőbbaknak tartanak és felruhazzák őket olyan jogokkal, melyeket közbe-közbe megnyirbálni nem lehet, nem szabad, és olyan kötelességekkel, melyeknek gyakorlása bizony sok nehézséggel és sok erkölcsi és anyagi felelősséggel jár.

Azt azonban helytelenítjük, hogy az ilyen eszmeeserek a piacon intéződnek meglehetősen erős kifakadások és személyeskedések között, mulattatására más felekezetibelieknek és botrányoztatására a finomabb és műveltebb érzésűeknek.

Épúgy helytelenítjük a presbíterek terrorizálását a hívek részéről, mint némely presbíternek az erre való reugálását, melyből aztán az következik, hogy a helyett, hogy megértenek egymást, a nézetek összegabalyodnak, az indulatok felkőbacsoltatnak, a békesség megzavartatik és ennek a közérdek és a közviszony issza a levét.

Meg kell azt gondolni, hogy ily körülmények között az intézmény tekintélyét nem lehet megővni, akaratának közmegelegedésre érvényt szerezni, eselekvésének tiszteletet és azon való megnyugvást biztosítani.

Viszont a kívülállók kívánalma ily módon érvényre nem juthat, mert egy testület csak úgy állhat meg erősen minden illetéktelen áramlattal szemben, ha a pártoskodások fölé helyezi magát és nem enged semmiféle terrorizmusnak, erőszakoskodásnak és ennek ellene áll; azt rossz néven nem veheti tőle senki. Igaz, hogy az az ellenállás a közérdekkel nem ellenkezhets, annak károsnak lennie nem szabad, de viszont a közvéleménynek tapintatosan és kellő méltósággal kell kifejezésre jutnia.

Ezért tehát vége legyen azoknak a piaczi hereze-hurezáknak, megköveteli ezt úgy az egyháztanács tekintélye saját tagjaitól is, mint az egyháztagok tisztessége önnönmaguktól.

„Törekedjete békességre mindenkiel és szentségre, mely nélkül senki sem látja meg az Urat.” (Sid 12. 14) **T.**

A gyermekek idegessége.

Napjainkban nagyon terjed a panasz gyermekeink ideges főfájása iránt. Dr. Bresgen ezen

— Dehogy, — felelt Bakos bizonytalanul — a 9-es már kiment nagynehezen, hát azt mondom neki, hogy hazanézek az anyjukomhoz. Reggel, mikor szolgálatba indultam, panaszkodott, nyögött, megnézem, — mondok — nincs-e már valami újság? . . . Hát akkor kért Péter, hogy legyen szíves Gáspár ifjurat kiszólitani.

— Már mehetünk is. Legyen nyugodt édes anyám — szolt a fiatalember riadt tekintetét elfordítva — mindjárt itt leszek. Addig visszateheti a tányért a tűzhelyre. Viszontlátásra Verus!

Amint kiérték az utcára, megragadta Bakos karját.

— Ne titkolja, baj érte az öreget; érzem, láttam az arczán.

— Siessünk ifjural.

— Jaj! — kiáltott Gáspár. A szívébe göres markolt. Egy pillanatra megállott, aztán futásnak eredt az állomás felé. A piros lámpásos férfi elmaradt mögötte a ködben.

Gáspár a váltoallító toronyhoz rohant; a széles ablakosoron sápadtan tört át a világosság. Emberszóport árnyéka alaktalankodott a halvány fenyfoltan. Úgy bukott közéjük az ifjú. Hörögve fagyott ajkára a sikoltás:

— Apám!

Formátlan tömeg sötétlett a hordágyon. Csak sejteni lehetett, hogy ember. A marczona vasutasok könnyezve nézték, mint borult a fiú apja összezúzott tetemére. A főnök és az orvos elmentek volt. Nem akadt már dolguk az ügy körül. A „esőndes” kompánia várt rájuk. A hivatalnok intézkedett:

— Csicsag és Kovács vigyék a kapuhoz, a hullakoesi mindjárt itt lesz. — Aztán indult a for-

jelenség okait négy csoportba osztja. Az első csoportba számítja az agy és agybőrnek betegségeit, a mint ezek felnötteknél és gyermekeknél előfordulnak.

A második csoportba számítja az általános testi gyöngeséget, előidézve részben rossz, nem elégséges és rendetlen táplálkozás által. Ide számíthatók továbbá különféle emésztési zavarok is. Ez utóbbiak arra a legtöbb esetben a tápanyagok elnyelése, anélkül, hogy azokat kellően megrágnók, mi gyermekeknél nem épen ritka jelenség. Ehhez járul még azon körülmény is, hogy gyermekeinknek megengedünk sokat inni. A gyermekeknél gyakran előforduló gyors elnyelése az eledeleknek, leginkább a szülők figyelmetlenségére vezethető vissza, kiknek még arra is kell szigoruan ügyelni, hogy a rendes étkezési időn kívül a gyermekek ne egyenek.

A főfajás okainak 3-ik csoportja a legnagyobb részt az i s k o l á t t e r h e l i. Dr. Bresgen elsősorban az oktatásnak a korai reggeli órákban való siettetés által, nem lehet eléggé alapos, a mely hiányosság még egyéb visszás állapotokhoz is vezet. Különösen télen az oktatásnak reggeli 8 órakor való megkezdése nagyon korai, nemcsak hogy a gyermekekre nézve nem előnyös a korai felkelés, de előfordul az is, hogy a gyermekek megjelenésekor az iskolában, az iskolatermek még nincsenek eléggé fűtve; és a világosság sem alkalmas még az oktatás megkezdéséhez. A szemek túlterhelteése főfájást okoz. A szellem túlterhelteése főfájást okoz. A szellem túlterhelteése méginkább jár ezen bajjal. Dr. Bresgen véleménye, hogy a gyermekek szellemi túlterhelteését az iskolában általában véve nem annyira a tananyag sokasága okozza, hanem inkább annak nem alkalmas beosztása. A túlterhelteshez hozzájárulhat még azonkívül a tanórák helytelen beosztása is, ha pl. a nehezebb és könnyebb tantárgyak nem váltják föl egymást helyes és kellő felosztásban. Az előadó rossz beosztást lát abban az általános újításban is, hogy már a középiskola első éveiben a 10—12 éves gyermekek folytatólagos oktatásban részesülnek a 8—1 óráig terjedő delelőtti órákban, ami nagyon is alkalmas szerinte arra, az ifjúságnál az ideges főfájást terjesztetni. A gyermekek szellemi túlterhelteése azonban maguk a szülők által is annyira gyarapittatik, hogy az eljárásuk gyorsan ideges fejfájást teremt.

Elsősorban a zene az a melynek gyakorlásához, különösen a leánykák túlszengő korában és a kellőnél több időn át készletnek szülők által; továbbá leginkább a jobb körökben nem ritkán előforduló magán órák idegen nyelvekben vagy más az iskola keretén kívül álló tantárgyakban. A szellem nemani túlterhelteésének ellensúlyozását dr. Bresgen a test kiképzésben látja, de ügyelnünk kell arra, hogy az egyik vagy másik alkalmas test-

galni irodába, hogy jelentését megírja.

A „torony” talán megcsöndült a harangjelzés, a gyorsvonat a szomszéd állomáson van. Szabaddá kellett a vágányt tenni. Tíz perc az idő. A kocsimester magasra emelte lámpását és sípjába fűjt. A tartalékmozdony megindult néhány kocsival a raktár felé. A fekre, hagesóra kapaszkodó kocsitólók némán hallgatták a kerekék csikorgását, melyekre ráfagyott szerencsétlen bajtársuk vere.

Gáspár kabultan állott a kocsimester mellett. Gondolat nem fért agyába. Nem is hallotta talán a vén altiszt szavait:

— Szegény Takács! Régi szorgalmas embo-rünk volt. Itt történt. A hidmérlegre kellett egy kocsi szentet állítani. A tartalék lassan haladt, Takács a lánczot kiakasztotta s „előre”-t sipolt. Amint aztán az ütközők alatt ki akart bujni a nekilödukt kocsi közül, eleszott a fagyos talpán. „Nem szabad” — mondja az utasítás. De az csak írott malaszt. Nem ragaszkodhatunk hozzá, mert akkor sohasem végzünk a munkavát. Majd rámond-ják, hogy gondatlanság.

Gáspár ott ül a nyomda üveg fülkéjében. Várja az oldallevonatokat. A holnapi újságból kell a sajtóhibákat kiirtani. Maga sem tudja, hogy jutott oda, arra sem emlékezik, hogy a tördelő dünyögött valami késedelemről, különörázásról. A szedő-gyerek hozza a még nedves levonatot. Gáspár szem gépiesen siklik el a sorokon. Szíve fajtalmasan sajog, amint olvassa:

— Szerencsétlenség a pálya u d v a r o n. A maga gondatlanságának lett véres áldozata ma este Takács Péter kocsi-rendező . . .

Gáspár nem lát többet: könnyei ráhullanak a festékszágú kefelevonatra . . .

gyakorlat ne fnyuljon üres sporttá, a mi főleg a divóbiciklire nézve legyen említve.

Egyéb okok, melyek ideges főfájást idéznek elő, az orr a fülek, szemek, a fogak és torok megbetegedése; mindebből látjuk mily számos indító oka van a főfájásnak. Ha tehát saját gyermekeinkkel jól akarunk, úgy azokat az iskolai éveikben kell legnagyobb figyelemmel kísérnünk. Különösen fontos, hogy a tanítóknál megtudakoljuk a gyermek szellemi tehetségét és felfogását, mert felfogásától függ, hogy szabad-e a gyermeket az iskolai kötelező munkáján kívül még magán tantárgyakkal, nyelv és zene oktatással terhelni. Gyakran mondják a gyermeket lustának, hanyagnak, ösztökéljük folyton munkára, pedig visszamaradásának igazi oka, testi gyengeségében rejlik.

Doktor.

MI UJSÁG?

— **Választás.** Györe Győző okl. jegyző tart. honvéd hadapród, f. hó 22-én Ujkécsken számtiszté választotta meg. Gratulálunk.

— **Elutazás.** Gróf. Keglevich István föld-birtokos t. szolgabíránk, bátyjával, György groffal Afrikába utazik és ott három hónapig fognak antilopokra, saskeselyűkre, és egyéb afrikai vadakra vadászni. A vadásznak szerencsét nem szokás kívánni, mi tehát csak szerencses utat kívánunk a merész vállalkozásra.

— **Esküdt bírák.** A jövő hóban, a kecskeméti kir. törvényszéknél megalakulandó esküdtisztségek városunkból Hegedűs Vilmos és Sz. Molnár Alajos vannak esküdt bírákuk beíva.

— **Jótekonyság.** Mult számunkban közze tett kérelmünkre egy magát megnevezni nem akaró jószívű adományozó 3 koronát, Holló Mária 2 koronát, küldött hozzám özv. Széll Józsefnek és családja részére; atadtuk nekik. Szabó Gizike k. a. pedig élelmi szert küldött szegényeknek. Halásan nyugtatom és köszönöm a kegyes szívek könyörületességét. Szerk.

— **Halálozás.** F. hó 22-én helyezték örök nyugalomra Retkes Rebeka asszonyt néhai Györe János volt bíró özvegyét nagy részvét mellett. Az elhunytban Györe Mózes bírtokos, tak. pénztári igazgató edes anyját gyászolja. Nyugodjék csendesen. A gyászba borult család bánatában részvételt osztunk.

— **Jótekonyság.** Szegény tanulóink felruházására utólag gr. Keglevich Istvan 10. Nagy Andras 2 koronát adtak, melyet megköszönve, jelezük, hogy a fenti összeg mind a három valláson levő tanulók gyámolítására kiosztatik.

— **A kath. szegény gyermekekért.** Január 14. Az idő halad és mégis ennek a napnak az emléke marad. E hó 20-án a d. u. órákban meghatározott jelenet folyt le a rom. kath. iskolaszék tanácsstermében; t. i. 54 szegény tanuló hitvány ruhája lett ekkor a mezei lílómok díszmezeivel felváltva. A didergő arcokat az örömmosoly rózsapírja futotta be, amint meglátták a halmaz ruhafélet, mit a könyörületes szívek szeretete halmozott össze. Mire a szeretet apostola, ft. Levay Mihály apat plebanos megjelent, egész újlenez cserelte föl a régi szánaudót. A főpap a csoportot szíve melegevel maga köre vonvan, imígy szólt: „Vegyetek hálás szívet a felebaráti szeretetből nektek készített ajándékokat. Jusson eszettekbe a végtelen jóságú Isten gondviselése, mely az égi madarak- és a mezei lílionokról sem feledkezik meg. Adjatok hálát neki, amint a könyörületet a szívekbe ojtá. Legyetek istenfélők, szeresetek embertársaitokat és a felebaráti szeretet cselekedeteit gyakoroljátok ti is hasonlóképpen!” 16 pár csizma, 16 pár cipő, 19 kabát, 16 nadrág, 9 szoknya, 11 tülkendő, 10 derekas ruha és 1 sapka lett kiosztva. Köszönet és Isten áldása legyen jutalom a nemes cselekedetért. Egy jelentv.

— **Szegény iskolás gyermekek felruházása.** Az ev. reform. egyház előjárósága f. hó 14-én tartott felolvasó estély tiszta jövedelméből kezeihez juttatott 130 koronát a következőleg használta fel: szegény iskolás fiúknak kiosztott téli ruhákban 4 egész ruhát, 4 nadrágot, 2 kabátot s 6 pár csizmát; szegény iskolás leányoknak kiosztott 7 egész ruhát (ebből 2-öt egy felségített kis lány édes anyja, 5-öt ifj. Fehér Sándorné, szül. Varga Matild asszony varrt meg), 7 pár cipőt s 3 fejkendőt. — A jócselekedet önmagában rejlt jutalmán kívül, a felségített gyermekek hálája szálljon köszönet gyanánt a jókedvű adakozók felé!

Az ev. reform. egyház előjárósága.

— **Választás.** Az 1884 évi XVII t. cz. 169 §-sa értelmében 20 iparhatósági megbízott választatik. Választási hely: Abony község háza, emelet 23 szám alatt, a jegyzői hivatal helyisége f. évi február hó 4-én, Vasárnap d. előtt 9 óra.

— **Kossuth szoborra.** A népkörben dominó játék nyereségéből Feké Mihály elnök gyűjtött 7 k. 30 fillért. Bartucz Pál dominó nyereségét 1 koronát átadta Szakáll Lajos bizottsági pénztárnoknak. — Bán János 4 kort. adományozott.

— **Meghívás.** A ma egy hete tartott értekezlet határozata folytán felkérem hitsorsosaimat, hogy ma délután, 3 orakor, a rektor választás ügyében a népkörben tartandó értekezletre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Abony, 1906. jan. 27.

Bóné József

Népkör igazgatója.

— **Felolvasás.** A r. k. munkásegyletben ma délután fél négy orakor szavaló és felolvasó ünnepély tartatik, melyre az érdeklődőket ez úton is meghívja az elnökség. Közreműködnek Kováts Béla, Tantossy Kálmán és ft. Levay Mihály. Az egyleti dalárda éneket ad elő. Belépti-díj nincs.

— **Farsang.** Az iparos ifjuság önképző köre mához egyhétre tartja szokásos álarczos bálját.

— **Kossuth szoborra.** Dícséretes buzgalmat fejt ki a népkör, különösen buzgó elnöke Feké Mihály Kossuth szobronk ügye iránt, azon kívül, hogy már tekintélyes összeget gyűjtött a szobor alapra, e hó 11-én egy nagy szabásu felolvasó estélyt fog rendezni, tisztán a Kossuth szobor alapjára, melyre több előkelő férfiú ígérte meg közreműködését.

— **Komiszság.** Egy nyílt levelet kaptunk egyik ref. rektor jelöltől, közzététel végett, melyben meg bélyegzi az olyan eljárást, hogy hozzá intézett névtelen levelekben riasztgatják az itteni próbaéneklésen való megjelenéstől. Ezen nyílt levélhez mellékelve volt egy névtelen íevél. Hogy ilyen eljárás melyen komisz és aljas, azt nem kell külön fejtegetnünk, a nyílt levelet azonban bizonyos tekintetekből nem tesszük közzé, mert nem akarunk sem pro, sem contra a dolgokba avatkozni, megelégszünk és hisszük, hogy mások is megelégszenek azzal, hogy az ily részben gyerekes, részben aljas eljárást elítéljük és az eljáróknak ezt ily módon tudomására adjuk.

— **Hunczfutéria.** Egy gazda ember eladott egy nagy hizott sertést a kereskedőnek, aki azt mondta neki, hogy hajtsa el ide meg ide a többi közé, majd hajtják ki a vasúthoz. Ugy is lett. Mikor aztán indítják a falkát, a kereskedő észre vevé, hogy egy kis süldő is ott ténferög a hizott falka közt. A vége a lett, hogy az eladott nagy hizott sertést megtalálták a gazdánál egy félreéso helyen; a kicsit akarta a többi közé becsempészni, a mit a gazda a fiára fogott a fia azonban vissza vágott azzal, hogy az apa a kicsit parancsolta elhajtani. Ilyen emberrel nem kellene kezelt fogni egy becsületes embernek sem.

— **A czeplédi országos vásárban** különösen a jószágfelbajtás igen nagy volt. Eladottak 633 szarvasmarha, 245 ló, 434 sertés és juh. Valamennyi igen magas áron kelt el.

— **Lóverseny.** Amint értesülünk az idén megint lesz Cegléden lóverseny, még pedig a régi pályán, ahol a múlt években volt. A lóverseny ideje legjobb esetben július végen lesz, de megtörténhetik, hogy augusztus eleje felé szaladnak csak a versenyparipák.

— **Elvi jelentőségű — határozatok.** A kir. itelőtábla határozata szerint adótarozást exlex alatt is lehet telekkönyvileg bekebelezni. — A gazdát cselédje által elkövetett kihalásért csak akkor lehet büntetőjogilag felelősségre vonni, ha a cselékmény elkövetésében részesség terheli. — Tözsöknyvezellen közutakon a esetleges elszántás az ut határának bizonytalansága esetén nem büntethető. — A kihágást elkövető cseléd ellen a hat havi elévülési időn túl a kihágási eljárást meg az esetben nem lehet megindítani ha az eljárás a cseléd gazdája ellen folyamatban van is.

— **Pestmegyei összekötő vasut.** A pénz piac kedvező állásával igen sok vasut vonal megépítése van tervbe véve s még a viennai-lászló korszakában sem adott ki a kereskedelmi miniszterium annyi új vasúti engedelmet, mint a lefolyt évben. Ezek között van a pestmegyei összekötő vasúti vonal terve is. Ez a több vonalból álló vasut szerves egészszé alakítja át Pestvármegye vasuti hálózatát. Az előmunkálati engedelem szerint az új vasut Fülöpszállástól Kerekegyháza, Lajosmizse, Alberti, Irsa, Tápiószentmárton és Nagykátán át Jászberényig; majd Fülöpszállástól,

illetve Izsáktól Orgovány, Szank, Kiskunmajsa és Dorozsma állomásokkal Szegedig, továbbá Halastól Kiskunmajsaig, Kiskőröstől Kiskunfélegyházaig, majd ismét Halastól Tázlár, Bugacsz, Jakabszálláson át Kecskemétiig és végül Kiskunmajsától Szabadkáiig vezetne.

Eladás.

Nagyjára levő özv. Nagy Andrásnének négy hold szőlője, pálinka és borházzal szabadkézből eladó. Tóth Ferencz és Szervák János szomszédságában.

Eladó ház.

Az ujszászi-ut mentén II-ik. kerület, a Kínizsi-utca 119. szám alatt (városi kórházzal szemben) egy jó karban levő ház, mely üzletnek is igen megfelelő — szabadkézből örök áron azonnal eladó.

Ugyanitt egy Hove varrógép és több apróságok eladók,

Értekezhetni lehet: özv. Szatmáry Illésnével ugyanott:

Czepléden

Batta Mihály czipő felsőrész készítőnél egy ügyes fiú tanulónak felvétetik üzlete I. kerület fecske utca 184 szám saját házában.

Eladás.

10 hektoliter kitünő minőségű bor eladó özv. Laczkó Pálnénál

Eldás. 5 kiló tiszta fehér, akáczfaméz Temesközy Gerzson méhészetéből eladó.

Meglepő jó hatásának bizonyult,

irja: Kossuth Ferencz, Dr. Rózsaffy Alajos a bpesti m. kir. államrendőrség fő-orvosa, Dr. Tóthfalussy Gyula a MÁV. h. fő-orvosa, Hindy Szabó László, belügymin. tanácsos, Baró Bánffy Farkasné, számtalan előkelő orvos stb.

Indaszesz

(Sósorszesz)

csúsz, reuma, fejfájás ellen

Abonyban kapható: Widder Jenő gyógyszerésztárában.

Egy jó családból való fiú nyomdász tanuló felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Értesítés.

Tisztelettel vagyok bátor a t. közönség becses tudomására adni, hogy az **özv. Varga Dánielné-féle** házban évek óta fenálló

elsőrendű temetkezési vállalatomat

megnagyobbítottam és úgy rendeztem be, hogy a legnagyobb igényeknek is megfelelhessenek, ez okból raktaron tartok: fekete, barna és ezüstözött érc-koporsókat, valamint minden nagyságu fakoporsókat, felnöttek és gyermekek számára. Szemfedelek és ruhák, sejem, atlasz, ternó, colt, szatin, blokát, csipke és bársonyból. Remek sirkoszorúkat nagy választékban; szalagokat minden színben és szélességben feliratokkal vagy anélkül. Csokrokat, gyász szoba behuzatokat, ugymint: fekete, kék és fehér, mind gyönyörű kivitelben. Ugyszintén gyászkoecikat 2- vagy 4-es fekete lóval, dísz ruhás csallósokkal, melyek a czeplédi főintézetből eszközöltetnek, nagyban emelik a temetési pompát.

Azért midőn az egyes gyászoló családok nagybecsült pártfogását kérem, tisztelettel tudatom, hogy jelenlegi üzletvezetőm **Szathmári Károly** úr, aki mindenben a legkészségesebben rendelkezésére áll minden gyászoló családnak, úgy, hogy a gyászoló családnak elegendő, ha üzletvezetőmet megbizza. így minden utánjárástól meg van kímélve.

Abony, 905. október hó.

Tisztelettel

özv. Király Istvánné.

!! Figyelem !!

Küry Klára, Komlóssy Emma stb.

neves művésznők által állandóan használt Franciaországban kitüntetett s legjobbnak elősmert:

- a Janovitz-féle Gyöngy-crème, tégelye 1 k.; — f.;
- a Janovitz-féle Gyöngy-szappan, drbja — k. 80 f.;
- a Janovitz-féle Gyöngy-pouder (rózsa-, fehér- és krém-színben) doboza 1 k. — f.;
- a Janovitz-féle Gyöngy-arcviz üvegeje 2 k. 50 f.;
- a Janovitz-féle Gyöngy-kézfínomító, üvegeje — — — — — k. 70 f.;

- a Janovitz-féle Gyöngy-szajviz (a szajpadlás, foghús és fogak erősítésére) üvegeje — — — — — 1 k. 60 f.;

Kaphatók az egyedüli készítő „Angyal” gyógyszer-tárban, Hatvan.

Díserét postai szétküldés naponta!

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és ipari czeletra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrogép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

A ki Köhögésben szenved,

használja az egyedül bevált, enyhítő és kitünő ízű

Haiser-féle

Mell-Karamellákat

2740 hivatalosan megerősített bizonyítvány eléggé igazolja a biztos hatást köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál.

Csomagja 20 és 40 filler.

Csak akkor valódi, ha rajta van a „három fenyőhöz” címzett védjegy.

Kizárólag kapható **Widder Jenő** abonyi gyógyszer-tárban.

A híres Angyal készítmények

ngyal-köszvény-szesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvegeje 2 kor.

Angyal-kenőcs (bőrviszketeg, bőrkütiítés ellen) tégelye 3 kor.

Angyal-fagyszesz (fagydagatok ellen) üvegeje 2 kor.

Számtalan halalevél. — Raktár Ausztria-Magyarország részére az egyedüli készítő:

Angyal gyógyszer-tár, Hatvanban.

Postai szétküldés naponta!

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfajást, köszvény, csuzt, rheumát, fog- és hát-fajást, láb-szagatást, kólikát, gyomorfajást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készítenlben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárban Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Nyom. Szerdahelyi János Abonyban.

Ha köszvényben, reumában szenved, ne kísérletezzon semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle köszvény-szeszt

mely csuzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfajást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, fizamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt. Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

Dr. Fleisch Emil „Magyar Korona”

gyógyszertárába

Győr, Baross-ut 24. szám.

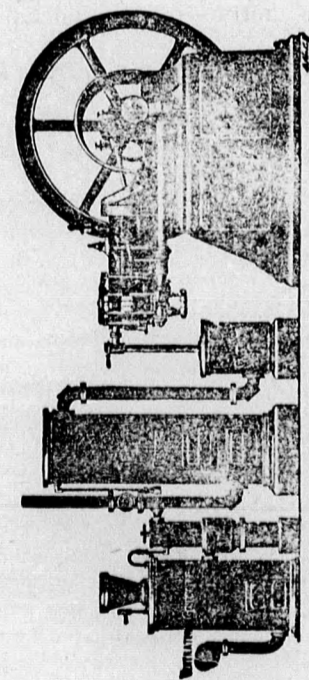
1 1/2 decziliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél bérmentve utánvétellel küldjük.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tavolról sem képes olvacsón lina és jó hangszert szantani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézjvő-hangszer, húr, stb.

stb., míg **Reményi** legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb arakon. Külön költségvetés díjtalanul. — **Kivitel** a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. **Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.**

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petrolium-motorok és loco-reztorok, szivó-gáz-motorok, 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kétféle fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költsegvetés és árjegyzék ingyen.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteltelen bizonyító leveleket **teljesen ingyen** **Rolle C. W.** gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)